

عید امسال هر روز با «کله‌گچی»ها و «میخی»های محله گل و بلبل

وقتی از ساخت برنامه‌های مختص کودکان در تلویزیون صحبت می‌کنیم، یک نام برجسته‌تر از سایر اسامی در ذهنمان نقش می‌بندد...

وقتی از ساخت برنامه‌های مختص کودکان در تلویزیون صحبت می‌کنیم، یک نام برجسته‌تر از سایر اسامی در ذهنمان نقش می‌بندد و سیمای آشنایش مقابل چشممان می‌آید؛ عمو پورنگ. مجری و ای که حالا مدت‌هاست عمومی بچه‌ها شده است و با گذشت زمانی نزدیک به 15 سال، کودکان زیادی با تماشای برنامه‌هایش قد کشیده‌اند. عمو و پورنگ که البته باید او را با نام اصلی‌اش داریوش فرضیایی بشناسیم، در این سال‌ها حواسش به جلوگیری از تکرار و یکنواختی برنامه‌هایش هم بوده و بعد از یک دهه اجرای یک‌نفره و بعدها با کمک امیرمحمد (متقیان)، حالا مدتی است به سراغ قالبی نمایشی‌تر رفته است. او سال گذشته با «محله گل و بلبل» مهمان کودکان شد و امسال سری دوم این برنامه با اضافه شدن بازیگرانی جدید و دکورهای بیشتر در حال ضبط و پخش است.

آنچه می‌خوانید، گزارشی از یک روز همراهی با عوامل ساخت این برنامه است.

اضافه شدن بازیگران و لوکیشن‌های جدید

سوله‌ای آجری در غربی‌ترین نقطه تهران جایی است که هر روز اهالی محله گل و بلبل در آن جان می‌گیرند. احتمالاً عابریانی که هر روز این مسیر را از تهران به کرج و برعکس طی می‌کنند و با عجله از جلوی این نمای آجری بی‌رنگ می‌گذرند، حتی حدسش را هم نمی‌زنند که درون این سازه چه دنیای رنگارنگی قد علم کرده است. از همان لحظه اول ورود به ساختمان، با دکورهای مختلف و چشم‌نواز مجموعه مواجه می‌شویم. نمی‌دانم چه تعداد کودک ایرانی هر روز چشم به تماشای این برنامه می‌دوزند، اما اینجا و در پشت صحنه، کودکانه بودن فضای کار کاملاً محسوس است. از وسایل گوناگون صحنه گرفته تا لباس‌های گلدار و عروسک‌هایی که در گوشه‌های منتظر نشسته‌اند تا به دست عروسک‌گردان بروند و جان بگیرند. از جمله تغییرات محله گل و بلبل 2 نسبت به سری قبلی، اضافه شدن شخصیت‌های جدید با موقعیت‌های گوناگون به آن است؛ در واقع این برنامه ساختاری شبیه به یک مجموعه نمایشی دارد و نه یک برنامه کودک تلویزیونی و ساخت سری دوم آن بی‌شک مهر تأییدی بر موفقیت برنامه در نزد مخاطبان است.

احمد درویشعلی‌پور، کارگردان این مجموعه توضیح می‌دهد: از جمله تفاوت‌های این سری مجموعه، اضافه شدن شخصیت‌های جدید به آن است. خانواده‌های گلدون و خان (با بازی امیرمحمد متقیان) و آقای خوشحال (با بازی نادر سلیمانی) به مجموعه اضافه شده‌اند و به همین جهت در دکور هم تغییراتی را دادیم و لوکیشن‌هایی را به عنوان خانه‌های این افراد افزودیم. پدر بزرگ پورنگ (با بازی فرهاد بشارتی) و برفک (مجید صیادی) هم از دیگر بازیگران جدید ما هستند.

پخش تا ابتدای ماه رمضان

از دیگر اتفاقات جالب محله گل و بلبل، اضافه شدن بازیگرانی به مجموعه است که تا پیش از این تجربه کار کودک را نداشته‌اند؛ افرادی چون سارا خوئینی‌ها، بهنوش بختیاری و ملیکا شریفی‌نیا. درویشعلی‌پور می‌گوید: از مرحله پیش‌تولید و هنگامی که شخصیت‌ها را طراحی کردیم، ایده همکاری با این افراد را در ذهن داشتیم. سارا خوئینی‌ها را به جهت جنوبی بودن و گویشی که داشت، برگزیدیم و در خصوص انتخاب ملیکا شریفی‌نیا هم به دنبال چهره‌ای بودم که برخلاف جنس شوخ بازی گلدون خان، قدری جدیت داشته باشد. اما نکته‌ای که برایم مطرح بود، علاقه خود این افراد به کار کودک و فضاهای فانتزی بود. خدا را شکر از همان جلسه اول متوجه شدم که هر دو کار کودک را دوست دارند و ارتباط خوبی با کودکان برقرار می‌کنند.

این کارگردان تصریح می‌کند: سری دوم محله گل و بلبل در 90 قسمت ساخته می‌شود. در حال حاضر

چهار روز در هفته پخش داریم و قرار است در طول عید نوروز به پخش هر روزه برسیم. پیش‌بینی‌ها؛ زنی؛ زنی؛ مان این است که مجموعه تا شروع ماه رمضان سال آینده روی آنتن باشد. البته از امکان ساخت سری سوم هنوز خبر ندارم و باید بازخوردها را ببینیم.

پورنگ پسر است

بعد از صرف ناهار، گروه دور هم جمع شده و مشغول دورخوانی متن می‌شوند؛ زنی؛ زنی؛ در این فاصله نعیمه نظام‌دوست را پیدا می‌کنم که با گریم و لباسی متفاوت، منتظر است تا نوبت بازی‌ها؛ زنی؛ اش برسد.

او که در این مجموعه نقش مادر عمو پورنگ را عهده‌دار است، می‌گوید: ابتدا وقتی پیشنهاد بازی در این نقش به من شد، بسیار جا خوردم و حتی ناراحت شدم که چرا مرا برای نقش یک پیرزن در نظر گرفته‌اند. حتی برایشان این شرط را گذاشتم که اول باید تست گریم و لباس به رویم اجرا شود و بعد در خصوص بازی تصمیم بگیرم. اما همین که خودم را در آینه دیدم، چهره‌ام به دلم نشست و با آن یکی شدم. من در این مجموعه نقش مادر عمو پورنگ را بازی می‌کنم و آنقدر نقش برایم جدی شده که واقعا احساس می‌کنم او پسر است و در پشت صحنه دائم نگران حالش هستم.

اصل ما آموزش است

گروه مشغول بازی شده‌اند. محله گل و بلبل در سری دوم پخش رویکرد اصلی آموزش در حوزه فضای مجازی را دنبال می‌کند و در این صحنه، یکی از شخصیت‌ها با نام نون خالی؛ زنی؛ خور (با بازی آرش میراحمدی) به دلیل گذاشتن نظراتی فحاشانه در فضای مجازی به بیماری عجیبی با نام «گچی»؛ زنی؛ دچار شده است. محمد درویشعلی؛ زنی؛ پور، نویسنده مجموعه در خصوص این نامگذاری و رویکرد آگاهی‌بخشی نسبت به فضای مجازی توضیح می‌دهد: اصل ما بر آموزش است؛ آموزشی که نه تنها بچه‌ها، بلکه خانواده‌ها؛ زنی؛ هایشان را هم درگیر کند و به آنها آگاهی ببخشد. در همین راستا و برای این؛ زنی؛ که بتوانیم مفاهیم مورد نظرمان را به صورتی غیرمستقیم به بچه‌ها منتقل کنیم، دو بیماری را در برنامه تعریف کرده‌ایم؛ زنی؛ یکی مریضی «میخی»؛ زنی؛ که مربوط به وقتی است که بچه‌ها محتوایی نامناسب سن؛ زنی؛ شان را در اینترنت می‌بینند. در این حالت میخ شده و به آسمان زل می‌زنند. البته کوشیده‌ایم؛ زنی؛ این مفهوم؛ مان را از محتوای نامناسب به شکل واضحی به بچه‌ها؛ زنی؛ نگوییم و اجازه بدهیم خودشان در این رابطه قضاوت کنند. مورد دوم هم بیماری «گچی»؛ زنی؛ است که هنگامی رخ می‌دهد که یکی از شخصیت‌ها؛ زنی؛ می‌رود و در صفحه‌های افراد نظرات بی‌ربط می‌گذارد و فحاشی می‌کند؛ زنی؛ در این حالت اصطلاحا کله‌اش با گچ پر شده و او دیگر هیچ حرف و صدایی را نمی‌تواند بشنود و از این راه تلاش کرده‌ایم؛ زنی؛ این دو معضل و رفتار زشت را به کودکان گوشزد کنیم.

داشتن ذهنی فانتزی

امیر سهیلی از دیگر بازیگرانی است که مدت‌هاست همراه این گروه برنامه‌ساز است. او که ابتدا از نویسندگان این گروه بود، در برنامه «کتبخانه عمو پورنگ»؛ زنی؛ نقش شیری با نام سلطان را بازی می‌کند و در ادامه به شخصیتی جدید با نام «بلبل خان»؛ زنی؛ رسید که دوست و برادر گلدون خان است و با گویشی مازندرانی صحبت می‌کند. سهیلی در خصوص نقشش می‌گوید: بلبل؛ زنی؛ خان در سری جدید مجموعه دانشگاه رفته و درس خوانده و حالا به نوعی دستیار خانم چمنی (با بازی بهنوش بختیاری) است. به نسبت همین پیشرفت درجه‌های فانتزی را هم به لباسش اضافه کرده‌ایم؛ زنی؛ و دیگر یک نگهبان صرف نیست.

وی تاکید می‌کند: بلبل خان عاشق طبیعت و محیط زیست و زندگی سالم است و از این طریق سعی کرده‌ایم؛ زنی؛ اطلاعاتی مفید را به گوش کودکان برسانیم. سهیلی در خصوص ضوابط نوشتن برای کودکان معتقد است: اولین اصل در نویسندگی برای کودکان داشتن یک ذهن فانتزی است. باید بتوانید آن حجم از جادو و فضاهای فراواقعیتی را در دل متن خود بگنجانید و برای بچه‌ها؛ زنی؛ تعریف کنید. ضمن این؛ زنی؛ که جنس کلام هم مهم است و طی بازی هم حواسمان هست که چه چیزهایی را می‌گوییم، چون بچه‌ها؛ زنی؛ خیلی زود تقلید می‌کنند و حرف‌هایمان را یاد می‌گیرند.

محلہ گل و بلبل سه و شنبه تا جمعه هر هفته ساعت 19 روی آنتن می‌رود و شنبه تا دوشنبه هم قسمت‌های پخش شده هفته قبل مجدداً برای علاقه‌مندان تکرار می‌شود.

زهرا غفاری

رادیو و تلویزیون